

УДК 338.4

Ортіна Г. В.

д. н. держ. упр., доцент, доцент кафедри менеджменту,
Таврійський державний агротехнологічний університет

ІННОВАЦІЇ ЯК ОСНОВА МОДЕРНІЗАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Визначальною умовою антикризового розвитку національної економіки України загалом та реального сектору як її ключової ланки, що забезпечує відтворювальні процеси в економіці – виступає модернізація [1]. При цьому, враховуючи природу кризових явищ, їх унікальність, що обумовлює неможливість на основі традиційних підходів розв'язати кризу, – остання потребує застосування нововведень щодо виходу з рецесії. Саме тому інновації мають складати основу системної модернізації реального сектора економіки. У зв'язку з цим потребує уточнення сутність такої модернізації реального сектора економіки як процесу формування особливого типу поведінки економічних суб'єктів, спрямованого на якісні прогресивні зміни існуючих інституційних форм, оновлення соціальних і технологічних основ економічної системи, підвищення її конкурентоспроможності [4].

Проведення системної інноваційної модернізації реального сектора економіки передбачає врахування головних чинників і загроз. Серед основних чинників виділено:

– якісні характеристики людського капіталу;

– подолання дисфункціональності суб'єктів державного управління національною економікою;
– розвиток науки і техніки;
– готовність економічних агентів до змін;
– достатність ресурсів та їх джерел (галузь, комплекс) для масштабних змін;
– вплив модернізаційних складових на зростання ВВП;
– спроможність модернізації щодо подолання кризових та післякризових явищ, також формування відповідних господарських пропорцій [7].

Серед головних загроз визначено:

– інституційну нерозвиненість;
– поглиблення соціально-економічної диференціації населення та регіональну асиметричність;
– вплив груп інтересів;
– неефективність системи державного управління [6].

Врахування таких чинників і загроз закладає основу формування антикризової стратегії як механізму системної інноваційної модернізації реального сектора економіки, що орієнтований на реалізацію сучасної моделі суспільного розвитку через перетворення її капіталістичної форми та соціокультурного піднесення, зокрема на основі розвитку інформаційної економіки, соціалізації фінансів тощо [2].

Виходячи з цього, пропонуємо наукову концепцію антикризової стратегії реального сектору економіки, що враховує перспективні напрями зростання, на основі поєднання модернізації з інноваційним розвитком з метою забезпечення конкурентоспроможності економіки України, її ефективного включення до системи глобальної економіки, забезпечення високих соціально-економічних параметрів та соціальної спрямованості [5]. Система принципів реалізації концепції передбачає:

– керованість, довгострокову стійкість [8];
– гуманізацію;
– інноватизацію;
– збалансування інтересів суспільства, бізнесу, держави.

Здійснення процесу модернізації, порядок її реалізації визначається особливістю української економіки, а саме – посттрансформаційністю і експортною спрямованістю. Така специфіка враховує наступні етапи:

1) наздоганяючу фазу із запозиченням технологій для переходу до п'ятого і шостого технологічних укладів;

2) інституційну модернізацію та інфраструктурне забезпечення інноваційного розвитку;

3) продукування власних технологічних інновацій.

З цього слідує, що реалізація таких етапів передбачає розв'язання відповідних стратегічних завдань:

– по-перше, доступ до технологій на основі залучення зовнішніх інвесторів;
– по-друге, пошук ринків збуту у світогосподарській системі для продукції з високою доданою вартістю [3];
– по-третє, уточнення пріоритетів інноваційного розвитку.

Можемо стверджувати, що модернізація реального сектору економіки України визначає необхідність генерування модернізаційної еліти та механізмів соціальної (вертикальної) мобільності, формування дієвої моделі управління процесом модернізації.

Список літератури

1. Матвієнко Г. А. Основні джерела фінансування інноваційно-інвестиційного розвитку регіонів / Г. А. Матвієнко // Фінансово-кредитний механізм активізації інвестиційного процесу [Електронний ресурс]: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 10 листоп. 2017 р., Київ / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана», каф. інвест. діяльності; редкол.: В. К. Хлівний (голова) [та ін.]. – Електрон. текст. дані. – Київ : КНЕУ, 2017. – С. 243 – 246.

2. Олексенко Р. І. Політика забезпечення конкурентоспроможності України на світовому продовольчому ринку в умовах глобалізації: тенденції та перспективи / Р. І. Олексенко. – Мелітополь: Колор Принт, 2011. – 200 с.

3. Олексенко Р. І. Організаційно-економічні передумови формування і розвитку ринку м'яса в Україні / Р. І. Олексенко // IV Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми економіки підприємств в умовах сталого розвитку». – 2008. – С. 81.

4. Олексенко Р. І. Якість – запорука підвищення конкурентоспроможності продукції / Р. І. Олексенко, Ю. О. Лопушанська, І. О. Краскова, С. С. Снежко // Ефективна економіка. – 2012. – № 12.

5. Ортіна Г. В. Теоретичні підходи до визначення взаємодії глобалізації, конкурентоспроможності та економічної безпеки / Г. В. Ортіна // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Економіка. – 2013. – № 1. – С. 139 – 145.

6. Ортіна Г. В. Формування моделі регулювання розвитку реального сектору економіки / Г. В. Ортіна // Агросвіт. – 2015. – № 15. – С. 43 – 48.

7. Ортіна Г. В. Інструментарій та механізм державного регулювання інвестиційного забезпечення розвитку реального сектору економіки / Г. В. Ортіна // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 20. – С. 77 – 81.

8. Шквиря Н. О. Збалансована система показників як інструмент стратегічного управління підприємством / Н. О. Шквиря // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2012. – № 2 (18). – С. 328 – 334.